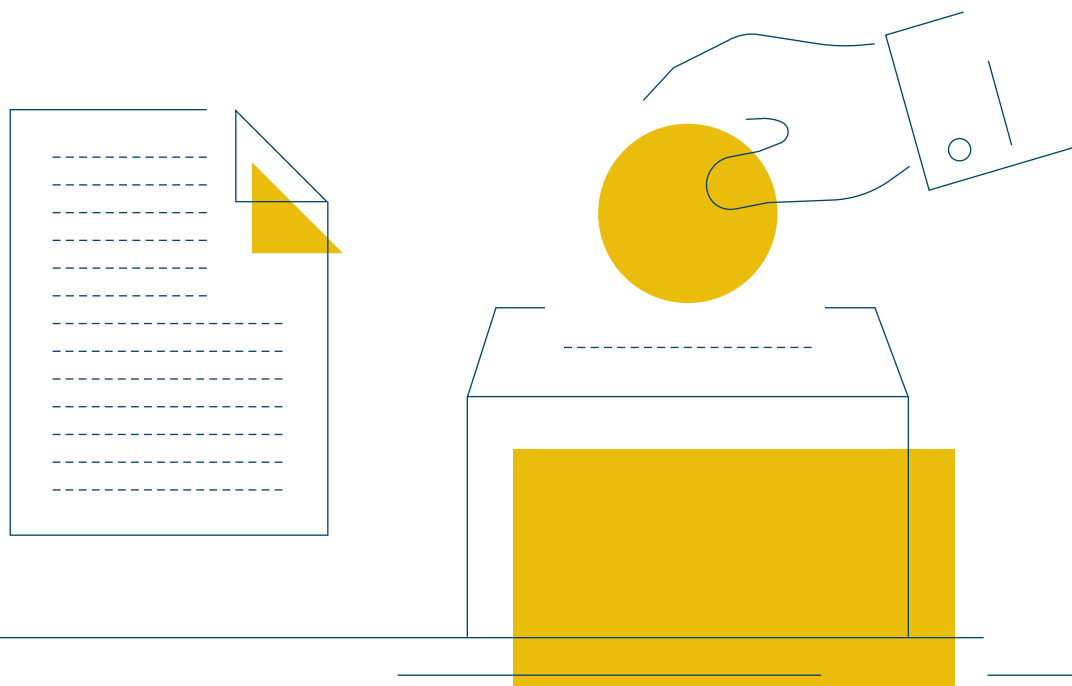

Beter Geven III

de stand van zaken en
een nadere beschouwing

**Advies van de commissie van deskundigen onder voorzitterschap van Alexander Rinnooy Kan,
in opdracht van Goede Doelen Nederland en het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken.**

Augustus 2026

De commissie van deskundigen onder voorzitterschap van Alexander Rinnooy Kan bestaat uit:

- Alexander Rinnooy Kan (voorzitter), emeritus hoogleraar Economie en Bedrijfskunde aan de Universiteit van Amsterdam
- Jonathan van Oostenbrugge (secretaris), belastingadviseur bij EY
- Maiko van Bakel, belastingadviseur bij PwC en docent en onderzoeker aan Tilburg University
- Martin Bauman, zelfstandig adviseur bij Baumannen BV
- Nathalie Idsinga, belastingadviseur bij Arcagna en docent en onderzoeker aan de Universiteit van Amsterdam
- Wilbert van Vliet, belastingadviseur bij HVK Stevens
- Willibrord van Beek, oud-voorzitter Goede Doelen Platform

Voorwoord

Na de aanbidding van het advies Beter Geven III, Alternatieven voor de regeling ‘Geven uit de vennootschap’¹ op 4 maart 2026, is het niet stil gebleven. Zo heeft de Staatssecretaris van Financiën in zijn brief van 1 juni 2026² uitgesproken dat het kabinet het belangrijk vindt om giften fiscaal aantrekkelijk te houden en dan ook niet voornemens is om een geefsubsidie als alternatief voor de giftenaftrek verder te verkennen. Daarnaast heeft de staatssecretaris in deze brief aangekondigd voor de zomer terug te komen op het advies Beter Geven III. Wij begrijpen inmiddels dat deze reactie na de zomer wordt verwacht.

Verder is op 24 juni 2026 de initiatiefnota ‘Geef (om) de samenleving’³ verschenen van ChristenUnie, CDA en 50Plus. In deze initiatiefnota worden negen voorstellen gedaan om giften aan maatschappelijke organisaties makkelijker te maken.

De commissie is zeer verheugd met de maatschappelijke en politieke aandacht voor (geven aan) het algemeen nut in het algemeen en het advies Beter Geven III in het bijzonder. Mede op basis van gesprekken die de afgelopen periode zijn gevoerd met vertegenwoordigers van het Ministerie van Financiën en reacties van andere partijen, constateert de commissie dat een aantal aspecten uit het advies Beter Geven III nadere uitwerking verdient. In deze bijdrage vraagt de commissie aandacht voor deze aspecten. Verder wordt in hoofdstuk 2 een eerste beknopte reflectie gegeven op de initiatiefnota “Geef om de samenleving”.

1 <https://goededoelennederland.nl/over-de-sector/nieuws/aanbidding-adviesrapport-beter-geven-iii-alternatief-geven-uit-vennootschap>

2 https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2026Z11551&did=2026D26362

3 <https://www.cda.nl/nieuws/initiatiefnota-inge-geef-om-de-samenleving/>

Inhoudsopgave

1.	Nadere reflectie op Beter Geven III	5
2.	Reflectie op de initiatiefnota Geef (om) de samenleving	8
3.	Afsluitend	11
Bijlage 1	Overzicht casuïstiek Geven uit de Vennootschap 2024 – FIN	12

De commissie benadrukt nogmaals dat Nederland aan de vooravond staat van een historische intergenerationele vermogensoverdracht van honderden miljarden euro's. Een groot deel van dat vermogen is ondergebracht in ondernemingen en vennootschappen. De centrale vraag is niet of dit vermogen van eigenaar zal wisselen, maar hoe de overdracht ervan zo kan worden vormgegeven dat het vermogen maximaal bijdraagt aan de samenleving van morgen.

Voor de overdracht van ondernemingsvermogen aan kinderen bestaat onder voorwaarden al een fiscale faciliteit in de vorm van de doorschuifregeling en de bedrijfsopvolgingsregeling, terwijl een ondernemer die datzelfde vermogen een maatschappelijke bestemming wil geven, wordt geconfronteerd met een heffing tot 31% inkomstenbelasting. Deze onevenwichtigheid rechtvaardigt volgens de commissie de herinvoering van Geven uit de vennootschap, met passende flankerende maatregelen om misbruik en ongerechtvaardigde verschillen tussen belastingplichtigen te voorkomen. Een additionele rechtvaardiging om de herinvoering van Geven uit de vennootschap ter hand te nemen, ziet de commissie in de huidige plannen van het kabinet rondom de 'rentmeestervenootschap'. Op beide punten wordt hierna verder ingegaan.

Vergelijking met de doorschuifregeling

Onder het huidige stelsel bestaat een groot verschil in de behandeling voor de inkomstenbelasting van de overdrager tussen de overdracht aan kinderen en de overdracht aan een ANBI: als een onderneming wordt overgedragen aan kinderen, mag onder voorwaarden acute heffing van inkomstenbelasting achterwege blijven.⁴ Bij overdracht aan een goed doel moet de overdrager in 2026 tot 31% inkomstenbelasting betalen. Deze grote mate van ongelijkheid kan worden weggenomen door herinvoering van de regeling Geven uit de vennootschap (met flankerende maatregelen zoals beschreven in Beter Geven III).

Vergelijking met box 3-beleggers

Na het aanbieden van het adviesrapport Beter Geven III aan zowel de plaatsvervangend voorzitter van de Tweede Kamer als de Staatssecretaris van Financiën heeft een vervolggesprek met het Ministerie van Financiën plaatsgevonden. Tijdens dit gesprek heeft het ministerie als bezwaar tegen de regeling Geven uit de vennootschap geuit dat een aanmerkelijkbelanghouder fiscaal gunstiger wordt behandeld dan een andere donateur, bijvoorbeeld iemand die een box 3-effectenportefeuille wil schenken aan een ANBI. Bij het herinvoeren van een regeling Geven uit de vennootschap zou de aanmerkelijkbelanghouder – zo begrijpen wij het bezwaar – feitelijk een giftenaftrek krijgen tegen het geldende box 2-tarief, zonder het plafond van (thans) EUR 1,5 miljoen dat van toepassing is op periodieke giften.

Wij merken hierbij op dat een belegger in box 3 – met een plafond bij periodieke giften van EUR 1,5 miljoen per jaar – de giften in aftrek kan brengen tegen een tarief van 36%; wanneer een belastingplichtige alleen box 2-inkomen heeft, is de aftrek echter gemaximeerd op het box 2-tarief van 31%. In zoverre wordt een box 3-belegger (ook op dit moment) fiscaal iets gunstiger behandeld.

⁴ Artikel 4.17a (voor vererving) en artikel 7.17c (voor schenking), Wet inkomstenbelasting 2001.

Voorts merkt de commissie op dat het verschil in aftrekmechanismen tussen box 2 en box 3 niet zozeer een ongelijkheid is als wel een logisch uitvloeisel van de door de wetgever gekozen onderscheiden systematiek: box 3 kent een giftenaftrek tegen het (forfaitaire) rendement, terwijl de regeling Geven uit de vennootschap een heffingsbelemmering wegneemt die in box 3 eenvoudigweg niet bestaat. Een aanmerkelijkbelanghouder in box 2 ziet zijn vermogen ‘opgesloten’ in de vennootschap: een vermogensoverheveling van de vennootschap, ook wanneer deze ten goede komt aan het algemeen nut, leidt tot een heffing in box 2. Het is precies dit verschil dat de regeling Geven uit de vennootschap beoogt te adresseren.

Daarnaast kan worden gewezen op de beperkte impact van de vermeende ongelijkheid. Er zullen op basis van de praktijkervaring van de leden van de commissie die werkzaam zijn in de belastingadviespraktijk slechts weinig box 3-beleggers zijn die door het aftrekplafond van EUR 1,5 miljoen per jaar worden beperkt. Dit zullen beleggers zijn met een hoger box 3-vermogen dan EUR 25 miljoen.⁵ Om deze zeer beperkte maar belangrijke groep toch te faciliteren, kan worden overwogen om het plafond van periodieke giften nader te verhogen (in lijn met voorstel 8 uit de initiatiefnota ‘Geef (om) de samenleving’).

De commissie is van mening dat de ongelijkheid die nu bestaat tussen de doorschuifregeling aan familieleden en het gebrek aan een dergelijke regeling voor vermogen dat ten goede komt aan het maatschappelijk belang groter is dan de vermeende ongelijkheid die door het ministerie naar voren is gebracht.

De ‘rentmeestervernootschap’

In het Regeerakkoord 2026-2030 is het volgende opgenomen: *“We stimuleren duurzaam en verantwoord ondernemerschap. We nemen de ‘rentmeestervernootschap’ op in de wet als rechtsvorm voor bedrijven. We verlagen administratieve lasten en kosten voor bedrijven die duurzaam willen ondernemen.”* De staatssecretaris heeft in zijn brief van 1 juni 2026 aangekondigd dat hij in zijn reactie op het advies Beter Geven III ook ingaat op het voornemen van het kabinet om de rentmeestervernootschap als rechtsvorm op te nemen.⁶

Rentmeesterschap (ook wel *steward ownership*) kent verschillende verschijningsvormen. Zo kan worden gedacht aan een structuur waarbij werknemers (deels) eigenaar zijn van de onderneming, maar ook de situatie dat een goed doel (een deel van) de aandelen in handen heeft. In die laatste situatie komen de resultaten uit de onderneming ten gunste van het goede doel. Hoe dan ook zal er een goede afgebakende (wettelijke) definitie moeten komen van het begrip rentmeester(schap).

Rentmeesterschap waarbij een ondernemer zijn onderneming (deels of geheel) overdraagt aan het goede doel kan echter nauwelijks bestaan zonder herinvoering van de regeling Geven uit de vennootschap. Zonder deze regeling zou de ondernemer namelijk zodanig veel box 2-belasting (met een tarief tot 31%) moeten betalen, dat de continuïteit van de onderneming in gevaar kan komen.

5 Met een verondersteld rendement van 6% voor beleggingen en overige bezittingen is het forfaitaire rendement over een vermogen van EUR 25 miljoen EUR 1,5 miljoen.

6 https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2026Z11551&did=2026D26362, pagina 2.

In veel situaties zullen de liquide middelen voor de verschuldigde belasting niet beschikbaar zijn (het vermogen zit in de waarde van de onderneming en niet in cash), zodat overdracht aan het goede doel in het geheel niet mogelijk is. De keuze voor verkoop (aan bijvoorbeeld private equity) of een schenking aan de kinderen (zie ook hierna) zal in die situatie dan een haalbaarder alternatief zijn; een gemiste kans voor het maatschappelijke rendement.

Wat kost het de samenleving?

De geraamde opbrengst van het schrappen van de regeling Geven uit de vennootschap was EUR 61 miljoen per jaar, met de kwalificatie ‘hoge onzekerheid’. Deze raming veronderstelt echter dat ondernemers het vermogen dat zij wilden schenken, alsnog aan zichzelf uitkeren als dividend. Maar daar is volgens de commissie geen enkele grond voor.⁷ In de praktijk wordt gezien dat in plaats van het schenken van het vermogen aan het goede doel, dit vermogen in de vennootschap achterblijft en pas op een veel later moment wordt uitgekeerd. Dat moment kan decennia later zijn, maar zich ook in het geheel niet voordoen.

Tegen het vraagstuk ‘wat kost het de samenleving?’ moet wat de commissie betreft dus anders worden aangekeken. De regeling Geven uit de vennootschap bevordert krachtig dat vermogen effectief en direct wordt overgedragen van een belastingplichtige aan het algemeen nut, terwijl dat vermogen anders achterblijft bij de belastingplichtige (of diens kinderen).

Roep vanuit de praktijk

Vanuit banken, fiscalisten en andere adviseurs is de roep om herinvoering van de regeling Geven uit de vennootschap heel groot. Zonder deze regeling zullen voorbeelden zoals de schenking van AFAS aan het goede doel tot het verleden blijven behoren. Meer en meer zijn vermogenden – en ondernemers in het bijzonder – op zoek naar manieren om iets terug te geven aan de maatschappij. Het is een groot gemis dat dat onder het huidige fiscale stelsel nauwelijks mogelijk is.

Ter onderbouwing hiervan heeft de FIN⁸ een aantal praktijkvoorbeelden aangedragen. Deze voorbeelden zijn als bijlage opgenomen.

⁷ Zie in dat kader ook <https://www.thefloris.nl/ opinie/het-budgettaire-argument-als-politiek-schild/>.

⁸ Branchevereniging van vermogensfondsen en foundations in de filantropie.

Reflectie op de initiatiefnota Geef (om) de samenleving

In de initiatiefnota ‘Geef (om) de samenleving’ wordt een negental verbetervoorstellen gedaan die voornamelijk tot doel hebben om giften aan maatschappelijke organisaties makkelijker te maken. De commissie onderschrijft de roep om vereenvoudiging en is zeer verheugd dat meer partijen zich hiervoor inzetten. Hieronder volgt een beknopte eerste reflectie van de commissie op deze voorstellen.

1. Verruim geefmogelijkheden aan steunstichtingen SBBI voor specifieke projecten

De initiatiefnemers stellen voor om de aftrek voor giften aan steunstichtingen SBBI uit te breiden met andere projectgerichte giften, bijvoorbeeld het inzamelen van geld voor verduurzaming of verbeteringen van een sportlocatie of verenigingsgebouw.

Allereerst wijst de commissie erop dat periodieke giften aan verenigingen die niet aan de vennootschapsbelasting zijn onderworpen met ten minste 25 leden reeds in aftrek kunnen worden genomen in de inkomstenbelasting.⁹ In zoverre wordt de giftenaftrek reeds voor een deel gefaciliteerd voor schenkingen aan verenigingen: donateurs kunnen door middel van de periodieke gift reeds bijdragen aan de verduurzaming of verbetering van een gebouw en van de giftenaftrek gebruikmaken.

Vanuit oogpunt van vereenvoudiging, doelmatigheid en doeltreffendheid heeft de commissie eerder gepleit voor het schrappen van de categorie steunstichting SBBI. In 2025 waren slechts twee instellingen als zodanig aangemerkt en in 2024 zelfs maar één.¹⁰

Wanneer de brede giftenaftrek (en niet alleen de periodieke gift) zou openstaan voor projectgerichte giften aan alle verenigingen, voorziet de commissie complexe afbakeningsdiscussies (welke instelling wel en welke niet).

De commissie raadt aan allereerst meer bekendheid te geven aan de bestaande periodieke giftenaftrek en de daaraan gekoppelde mogelijkheden.

2. Pas de drempel voor reguliere aftrek aan naar €100

Dit sluit aan bij de aanbeveling van de commissie uit het advies Beter Geven II.¹¹ De commissie onderschrijft deze aanbeveling dan ook.

⁹ Artikel 6.34 in combinatie met artikel 6.33 onderdeel c, Wet inkomstenbelasting 2001.

¹⁰ https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/bijzondere_regelingen/goede_doelen/steunstichtingen_sbbi/overzicht_steunstichtingen_sbbi

¹¹ <https://goededoelennederland.nl/over-de-sector/nieuws/het-adviesrapport-beter-geven-ii-aangeboden-aan-de-staatssecretaris-van-financi%C3%ABn>

3. Vereenvoudig de giftenaftrek voor een vrijwilligersvergoeding

De commissie vindt de gedachte achter dit voorstel sympathiek. Toch meent de commissie dat een ruime regeling waaronder het afzien van vrijwilligersvergoedingen in aftrek kan worden genomen niet nodig is. Het staat een vrijwilliger altijd vrij om de ontvangen vergoeding – na ontvangst - te schenken aan de instelling, deze schenking is dan aftrekbaar onder de geldende voorwaarden en binnen de geldende grenzen. Daarnaast wijst de commissie erop dat het voorstel potentieel misbruikgevoelig is en daarmee in de handhaving complex.

Tegelijk erkent de commissie dat er mogelijk minder draagkrachtige ANBI's zijn die gebaat kunnen zijn bij een regeling zoals voorgesteld.

4. Maak geven via de werkgever makkelijker

Ook voor dit voorstel geldt dat de gedachte erachter op sympathie kan rekenen, maar dat men de vraag kan stellen of het nodig is. Het staat individuen al vrij om (bijvoorbeeld vanuit hun ontvangen salaris) schenkingen te doen aan goede doelen. Een regeling om een gedeelte van het salaris aan goede doelen te laten toekomen zou tot administratieve lastenverzwaring leiden voor werkgevers – dit staat haaks op de voorgenomen vereenvoudiging. Tegelijkertijd kan het voor een werkgever waardevol zijn om samen met werknemers een maatschappelijk doel te ondersteunen. De commissie geeft dan ook in overweging om dit voorstel eerst met de werkgeversorganisaties te bespreken voordat het nader wordt uitgewerkt.

5. Onderzoek een gerichte vrijstelling of vereenvoudiging bij donaties van producten of diensten

Het komt de commissie voor dat een schenking niet onderhevig is aan heffing van btw, ook niet wanneer het gaat om de schenking van een product of dienst. Er is bij een schenking namelijk geen sprake van een tegenprestatie. In zoverre lijkt dit voorstel niet nodig te zijn.

Overigens kan het wel zijn dat de schenking gevolgen kan hebben voor de aftrek van voorbelasting, maar het aanbrengen van wijzigingen hierin is relatief complex in relatie tot het doel dat hiermee beoogd wordt.

6. Introduceer een Algemeen Nut Toets 2.0, waar ook sociale belangen onder vallen

Zie ook de reactie op voorstel 1: wanneer de brede giftenaftrek zou openstaan voor alle verenigingen en andere instellingen die sociale of maatschappelijke waarde creëren, voorziet de commissie complexe afbakeningsdiscussies – en daarmee meer uitvoeringslasten voor de Belastingdienst – en bovendien een groot budgettair vraagstuk naarmate de groep (beoogde) kwalificerende begunstigden groter wordt.

7. Introduceer een sociale multiplier

De commissie is in algemene zin terughoudend om bepaalde categorieën algemeen nut (meer) voordelen toe te kennen. Eerder heeft de commissie bijvoorbeeld gepleit voor het schrappen van de multiplier voor giften aan culturele instellingen.¹² Het onderscheiden van specifieke categorieën (bijvoorbeeld het bevorderen van sociale cohesie) leidt naar de verwachting van de commissie tot afbakeningsproblemen en uitdagingen in de uitvoering, namelijk uitgebreide discussies tussen Belastingdienst en belastingplichtigen. Die uitdagingen zijn reeds geconstateerd bij de evaluaties van de giftenaftrek.

8. Verruim de giftenaftrek voor ondernemingen door het verhogen van huidige plafonds

Primair pleit de commissie voor herinvoering van de regeling Geven uit de vennootschap met de argumenten zoals beschreven in het advies Beter Geven III en in deze bijdrage. Subsidiair, bijvoorbeeld wanneer herinvoering van deze regeling niet haalbaar blijkt, onderschrijft de commissie het voorstel om de giftenaftrek in de vennootschapsbelasting te verruimen door het verhogen van het plafond.¹³

9. Verdieping en onderzoek

Nader onderzoek wordt door de commissie gaarne aangemoedigd.

¹² Artikel 6.39a, Wet inkomstenbelasting 2001.

¹³ Artikel 16, Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Als dit plafond wordt verhoogd, dan wordt ook het dat bedrag dat niet als uitdeling wordt aangemerkt voor de inkomstenbelasting en de dividendbelasting verhoogd, zie <https://wetten.overheid.nl/BWBR0038678/2016-11-09?g=2020-01-01&z=2024-08-03>.

De commissie is positief verrast over de recente aandacht voor het onderwerp (geven aan) algemeen nut. Met belangstelling wordt uitgezien naar de nadere uitwerking van de plannen rondom de rentmeesterverenootschap van het kabinet. Het succes van een rentmeesterschap, waarbij een ANBI aandeelhouder wordt van een onderneming of andere vermogensbestanddelen, valt of staat met de herinvoering van de regeling Geven uit de verenootschap in enige vorm. De commissie is graag bereid en beschikbaar om nader mee te denken over de verdere uitwerking als onderdeel van een doorlopende dialoog tussen de politiek en het maatschappelijk middenveld, die om vele redenen juist nu intensivering verdient.

BIJLAGE 1: Overzicht casuïstiek Geven uit de Vennootschap 2024 – FIN

Observatie door een fiscaal adviseur

“In 2024 is door cliënten van ons fiscaal advieskantoor veelvuldig gebruik gemaakt van de mogelijkheid om onbeperkt te schenken vanuit de B.V. Cliënten waren zeer teleurgesteld dat deze mogelijkheid slechts één jaar heeft bestaan. Als deze regeling gecontinueerd zou zijn, is de inschatting dat meer systematisch en op grotere schaal gebruik zou zijn gemaakt van de regeling. Nu was het vaak in 2024 een hap-snap-benadering. Even snel gebruik maken van de regeling, voordat deze weer verdwijnt. Men ervaart de overheid in het kader van het schenken aan ANBI's toch als onberekenbaar, ook met de steeds wisselende maximumbedragen voor de periodieke schenking.

Zoals wij ook bespraken zouden veel vermogende ondernemende cliënten gebaat zijn bij een mogelijkheid om aandelen in een B.V. of N.V. na te laten aan een ANBI zonder dat dit acuut leidt tot heffing van inkomstenbelasting. Vaak wordt de klacht gehoord dat dan de claim niet kan worden doorgeschoven. Men is dan genoodzaakt om het vermogen toch maar na te laten aan een natuurlijk persoon, omdat dan bij een onderneming wel kan worden doorgeschoven. Hier zou een oplossing moeten worden bedacht. Ik was daarom blij te horen dat jullie je daar ook voor inzetten op het niveau van ministerie en kabinet.”

Casus 1

“Het bezwaar van mijn werk als adviseur is dat ik in veel gevallen een non disclosure agreement (NDA) teken en geen namen kan noemen. Ik heb twee gevallen waarin een familie nog net voor eind 2024 besloten heeft een fonds op te zetten met als argument dat schenken uit de vennootschap na 1 januari 2025 niet meer mogelijk zou zijn. Pas na oprichting is men goed gaan nadenken over de filantropische invulling. Een ander geval is inderdaad een directeur-eigenaar die zijn bedrijf steward ownership wilde schenken aan een ANBI, waarbij de fictieve waarde van het bedrijf werd geschat op 300 miljoen en de schenking alleen kon worden geëffectueerd als de eigenaar 31% dividendbelasting zou betalen. Zijn argument was: ik heb geen 93 miljoen want ik geef mijn bedrijf weg; dus dan gaat het helaas niet door. Een gemiste kans”.

Casus 2

“Een relatie van ons heeft een bedrijf met ruim 100 miljoen waarde met een beursgang voor ogen en een geprognoseerde groei in komende 5 jaar naar 500 miljoen. Momenteel nog ca. 65% van de aandelen in privébezit. Wil graag algemeen-nuttig-investeren, maar 32% belasting afdracht doet hiervan afzien. Een nieuwe regeling zou zeker behulpzaam kunnen zijn! Het bedrijf is steward owned georganiseerd. Verder zijn er uiteraard voorbeelden als AFAS en Voys waarbij zichtbaar is geworden wat dit maatschappelijk betekenen kan.”

Casus 3

“Het probleem speelt zeker en ondernemers zien de mogelijkheid om aandelen in een ANBI-stichting te zetten nu gewoon niet als een haalbare optie. Je geeft dan de aandelen weg en krijgt als dank een miljoenenclaim.

Wanneer er geen geschikte opvolging is en ze toch het bedrijf moeten voortzetten, maar hun maatschappelijke hart laten spreken is externe verkoop, daarover veel belasting betalen en wat overblijft weg-schenken een optie. En dat gebeurt ook regelmatig. Maar het is bekend dat ‘het uitmaakt wie de eigenaar van een bedrijf is’. En dan is verkoop voor een goede prijs aan PE of buitenlands beursgenoteerd bedrijf veelal niet goed voor Nederland (ook niet als een deel van de opbrengst naar goede doelen gaat).”

